

تدریسات عالیہ کتبخانہ سندن

الغافقہ فیہ

مما من اللہ سبحانہ بہ علی عبدہ

محمد ذہنی

و کم من عائب قولاً صحیحاً وآفته من الفہم السقیم
ولکن تأخذ الآذان منه علی قدر القریحۃ والعلوم

معارف نظارت بلدیہ سنک رخصتیدہ طبع اول نمبر

مہر سز نسخہ لہر ساختہ در

انبیاء

(نصاب مطبوعہ سی) باب عالی ہادہ سندہ نومبر ۱۳۰۹ھ

۱۳۰۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله وكفى. والسلام على عباده الذين اصطفى. (وبعد):
اهلناك معلومی اولدیغی اوزره جهائل کتب فقهریه ده ائباه
ابن نعیمک باب البعی دیمک اولاره (فی الفایز) که طهارت و صلاوت
وزکاة و صوم و هج و نطاع و طهوق و عناق و ایمانه و هرود
وسیره و لقیط و مفقوده و وقف و بیع و کفالة و حوالیه و قضاء
و شهادت و اقرار و نکاح و صلحه و مضاربه و هبه و اجاره و ودیعه
و عاریت و مکاتب و ماؤونه و غصب و منفیه و قسمة و اضحیه و وصیه
و ذبائح و کراهیه و ضمانه و هبنایه و وصایا و فرائض متعلق
بر طاقم مسائل شرعیته تشمیز از هاه ایجوه لغز طریقه افراغ
اولتمشربله اندک هل و هو ابنی هاوربره شرعی صوی ایله برابر
مطبوع و متر اولدیغی کبی آنک مأخذی اولوب منظومه و هبانیه
مشارعی قاضی القضاة عبدالبر ابن سحنه الطیبینک [*] ملوک
چراکته مهربه ده ملک اشرف ابونصر نامه تألیف ابیرک (الذخائر
[*] مشار الیهک حلبده امیر تیمور ایله محاوره سی صحائف الاخبارک
چاد نالنده مذکوردر.

الاشرفيه في الفاظ السادة الخنفية) نسيمه ايتريكي كتاب والانصاب
دخى مطابع مصريه نك ماثر مشكوره مندره بولنايه كثر شرمه ندره
برينك هامسنده مطبوع اولفله مأخذ ايله مأخوذ برلشربلررك
بوندرك مسائل مهمه ومفلفه سي لازم كده قبود وشروطنك
عموده سي وايضاهايات كافيه ويرلعي وجهله ترجمه ايرلعه ومجموع
هاصلده شواثر كثر وجود بولشدر. بونده لهرباي بركتاب عمد
اولنايه ابواب فقهيه نك قروي نوعنده ٢٧٥ مسئله شرعيه
مذكوره اولوب اشباهك كرك بو فني وكرك فن فروي
وجمع وفرقي وهبلي فن قواعد وفوائدي كبي افيد وانفع اولفله
آندرك دخى انه شاء الله تعالى لسائمه نقل وترجمه سي مصمم وبتوفيقه
تعالى فن فروي ايله مسائل الفروي مترجمدر.

بيبر المرء انه يعطى مناه * ويأبى الله الامايشاء

محمد ذهني

کتاب الطهارة [۱]

« صولرک افضلې هانکې صودر » دینورسه « بیغمبر منصلی
الله تعالی علیه وسلم اقدم من حضرت تریک اصابع شریفه سیاره سندن
نبعان ایدن صودر » دیملیدر.

وافضل المياه ماء قدنبع • بین اصابع النبی المتبع
فماء زمزم فماء الكوثر • فیل مصر ثم باقی الانهر

۱ (مسئله): هانکې حوض صغیر [۲] دراوکه ایچنده کی صو
جاری اولدیغی حالده اندن آبدست المق جائز اولور؟ و مردار ال اکا
صوقلمقله او صو مردار اولماز؟ (جواب): حمام قورنه سیدر.

[۱] طهارته ضم طاء ایله (طهور) دخی دینور. نکتیم «مفتاح الصلاة الطهور»
و «لا یقبل الله صلاةً بغير طهور» حدیث شریف لرنده وارددر. بونلرده (طاء)
مفتوح دکلدر. فتح طاء ایله اولان (طهور) تطهراولنه حق شی معناسنه درکه
اوده صو ایله صعیددر. ایکسنه بردن (طهورین) تعبیر اولنور. نکتیم آبدست
صوبنه فتح طاء ایله فعول وزننده (وضوء) و تسحر اولنه حق نسنه به (سحور) و تسعط
اولنه حق دوايه (سعوط) دینور. قال تعالی: وانزلنا من السماء ماء طهوراً.
وقال علیه الصلاة والسلام: التراب طهور المؤمن ولوالی عشر حجج. وقال
صلی الله تعالی علیه وسلم: لا یقبل الله صلاة امرئ حتی یضع الطهور
مواضعه. اشته بوایکی حدیث شریفده کی (طهور) لفظی آیت کریمه ده اولدیغی
کی فتح طاء ایله درکه مایطهر به معناسنه در.

[۲] حوض صغیر حوض کبیرک مادونیدر که ایچنده کی صویک سطحی
بوز آرشوندن اقلدر. بوندن صکره کی هامشه باق.

(الغاز فقهيه)

موصولدن صو آققدن اولديني ويونجيلرك اللرى صويك يوزنده سكون و آرام حاصل اولماق اوزره اندن صو المقدمه بولنديني تقديرده او صو ماء جارى حكمنده در . كيرن الده نجاست دخى اولسه النان آبدست صحیحدر .

قوي دخى بويله در . اعتنا اولنه جق مسئله مهمه در . كذا في الذخائر .

۲ (مسئله) هانكي طاهر صودر او كه انسان اندن آلوب بر طاهر قابه قويديني خالده ذاتاً طاهر ايكن اوقابده غير طاهر اوله ؟ (جواب) : اول حوض كبير [۱] دركه ايچنده بر طوار ترسي وار ايكن صو آلمش اولمغله اوترس اوقابك ايچنه كير مشدر . ماء قليل ايسه مرداره مقارنتله مردار اولور .

۳ (مسئله) هانكي طاهر صودر او كه مسبل [۲] و محتاج اليه [۳] اولديني وايچنده مردار قاريشني دخى بولنديني خالده اندن آبدست آلق جائز اوليه ؟ (جواب) : طوزله صوييدر .

[۱] حوض كبير ايچنده كي صويك سطحى يوز آرشون اولان حوضدر . عمقه اعتبار بوقدر . عند الاعتراف ارضك عدم انحساري كافيدر . انك صوبي ماء جارى حكمنده در . لونده يا خود طبعنده و يا خود ريچنده مردارلق اولدجه طاهر در و مطهر در .

[۲] بزم سبيل ديديكمن صودر كه ارواء عطاش ايچون معمول في سبيل الله ديمكدر .

[۳] معلومدر كه محتاج اليه بولنان صوبي آبدسته استهلاك ايمكه مساغ بوقدر . صوبي قيت يرده سفربر اولان كيسه كندينك و حيوانك ايچه جكني آبدسته صرف ايتيوب تيم ايدر .

صو طبعیتك خلافتده اوله رق یازین طوکوب قیشین اریدیکی
ایچون اندن آبدست آلماز. نفظ دخی بویله در.

بومسئله بی ابن الشحنة مرحوم جامع بزایدن تقلاً ذخاژده
ذکر ایتمشدر. اشباهك فنّ ثالثندن احکام صبی فصلنده بویولده
الغاز اولنمغه شایان برمسئله دهها وارددر. شوپله که : بر حوضدن
[۱] بر بارداق صو آلان برچو جق آلدینی صوی یینه او حوضه
صب و القا ایتدکه اندن ایچمک کیمنسه یه حلال اوله ماز.
چونکه صبی حیا زتله مالک اولدینی صوی تمیزی ممکن اولیه جق
صورتده مباحه قارشدر مشدر. کن دیسنده ایسه ولایت اباحه
یوقدر [۲].

۴ (مسئله) هانکی آب پاکدر اوکه اندن آبدست الموق جائز
اولسونده ایچمک جائز اولسون؟ (جواب): شرعاً طاهر و طباً
مضر اولان بصودر. سملی قابده طور مق و یا خود ایچنده قوربغه
اوله رك طاغلمش اولمق کی.

قوربغه صوده دخی یا شادینی ایچون انک صوده اولمش
وطاغلمش اولسی صوی تجیس دکل، تسمیم ایدر.

۵ (مسئله) هانکی آدمک آرتنی مرداردر؟ (جواب): شارب

[۱] صاحبی اولیان مباح برصودن دیمکدر.

[۲] بومسئله بی ابن الشحنة ذخاژک کتاب الکرایه سنده ذکر ایتمش
وابن نجیم فن رابعده آنی اوراده تکرار ایلمشدر.

خمر اولان كيمسه نك شرب خمر حالنده آرتمی اولان صو
مرداردر [١].

٦ (مسئله) هانكي حيواندر اوكه قویی به دوشديكي تقدیرده
دیری چیقاریلور ایسه اوزرنده یاره ونجاست اولدیغی حالده
صویی کاملاً چکوب بوشالتمق لازم کلهده اولو چیقاریلور ایسه
قویینك صویی تماماً بوشالتمق لازم کیه؟ (جواب): قوییدن فاره
اولوسی چیقارایسه قویی بی تطهیر ایچون صویی کاملاً بوشالتمق
لازم کیوب ایچندن کندی قوغه سیله یکر می قوغه دن اوتوز
قوغه یه قدر صو چیقارمق کافیدر [٢]. اکر فاره کدیدن فرار
ایدر ایکن قویی به دوشوبده صاغ چیقارایسه قور قوسی سبیله
بولنی قویی به آتمش اوله جغندن قویی بی بوشالتمق لازم کلور [٣]
اه من الذخائر واخذها ابن نجيم .

[١] اصلده بومسئله واقعات حلوانی [٥] و تحفة الفقهاء دن نقلاً مسلم
ومكلف اولان رجل حقنده تصویر اولنمش ایسه ده اوقیدلر اتفاق واقع اولدیغی
ایچون ترجمه ده اخذ اولنما مشدر. زیرا سؤر آدمی بختنده مسلم و غیر مسلم
سیاندر. شرب متنجس حالنك غیریده هر بی آدمك سؤری ظاهر در.
[٦] منسوب الیهی حلواء در. صاحب قاموسك زعی کبی خلاوة دکلد. بهراء وصنعاء
لفظلری کبی نون ایله منسوب اولمشدر. مراد شمس الائمة عبدالعزیزدر.

[٢] اکر شیشمش ویا طاغلش دکل ایسه. شیشمش ویا طاغلش اولوق
صورتنده قویینك صویی بوشالتمق و ممکن اولدیغی تقدیرده ایکی یوز
قوغه دن اوچ یوز قوغه یه قدر صوچکلمك لازم کلور.

[٣] بوشالتمق ممکن اولیان قوییلرک صویی حقنده بوندن اولکی
هأشی اوقو وسکرنجی مسئله یه باق.

لكن بولك صويه وصولی مشکوك وقوينك ايسه طهارتی متيقن اولغله «يقين شك ايله زائل اولماز». بناء عليه بومسئله يي فاره نك ياره لی چيقارلسی حقه نده تصوير ايتك تعين ايدر ۵۱ حموی [۱].

۷ (مسئله): هانكي باك انساندر اوکه طالديني قوي يي افساد ايدر اوله؟ وهانكي جنبدر اوکه قوي يه طالمقه انی افساد ايتمش اوليه؟ (جواب): برنجیسی اول طاهر کیمسه درکه (ندباً) اغتسال نیتله قوي يه طالمشدر. او حالده قوينك صوينی مستعمل [۲] قيلمش اولديني جهته افساد ايتمش یعنی انك مطهر اولمق صفتی سلب ايلمش اولور. ايکنجیسی اول جنبدر که قوي يه

[۱] چونکه دم دخی بول کبی موجب نزع کلی اولان برنجسدر. بو مسئله ده کدينک کوبکدن وقیونک قورددن فراری حالنده قوي يه دو شمیری دخی بو حکمه در.

[۲] رفع حدث ایچون یاخود احراز اجر و مثبت ایچون قولانمش اولان صويه (ماء مستعمل) تعبیر اولنور. آنک حکمی نفسنده طاهر اولوب بشقه يي مطهر اولماقدر.

ذخاژده ابن الشحنة مرحوم دیرکه «مسئله: هانکی ماء قلیدر اوکه آبدستز بر مکلف انک ایچنه نیت طهارت ايله آبدست اعضاسندن برینی ادخال ايتمش اولديني حالده طهوریتنی سلب ايلامش اوله؟ (جواب): اول صودرکه آبدستز کیمسه مسح مراد ایدرک انک ایچنه باشنی و یاخود سرحدک لا یچیننی ادخال ايلمشدر. جیره یعنی قیرق صارغیسی دخی بویله میدر؟ بونده اصل مسئله ده اولديني کبی اختلاف واردر. بوکا داژ بنم «تشیف المسع فی شرح الکنز والوقایة والمجمع» نام کتابده بیان واردر. أعاننا الله علی اکماله». مسح مسائلنه منتظر اول.

(مثلاً) قوغه چیقارمق ویاخود دولابی اوکارمق ایچون طالمشدر. ضروره کیرمش اولدینی جهته صوی افساد ایتمش اولماز اه ذخائر.

جنبك بلانية قویی به طالمسندہ مسئلہ جحطدرکہ کسرتین ایله اولان (جحط) لفظنده ترتیب حروف ترتیب آئمہ اوزره اختلافی ناطقدر. شویله که: جیم حرفی عندالامام صویک و جنبك نجاستنه وحاء حرفی امام ابو یوسفه کوره انلرک علی حالهما بقالرینه وطاء حرفی امام محمدہ کوره انلرک طهارتنه اشارتدر اه عینی [*].

۸ (مسئلہ): هانکی قوییدر اوکه اندن بر قوغه صوچکیلوب آتلمدجه آبدست آلق جائز اولیه؟ (جواب): اول قوییدر که قوغه لر ایله صوی آتلمق لازم کلش اولان دیکر بر قویینک صوک قوغه سی آنک ایچنه دوکلش اولور. ایشته او قوییدن بر قوغه صوچکیلوب آتلمدجه آبدست آلتماز. کافی الاشباه. بره مخصوص اولیوب ایچنه دوکیلن صو ایکی ایسه ایکی، اوج ایسه اوج ودرت ایسه درت قوغه چکلمک لازم کلور. کافی الذخائر.

معلومدرکہ قویی به فاره و سرچه کبی اوافق حیوانلرک دوشوب اولسی صورتنده قوییسنه کوره کندی قوغه سیله ویاخود متوسط بر قوغه ایله یکرمی قوغه دن اوتوز قوغه یه قدر

[*] حلبی مرحوم ملتقاده قول امام اولمق اوزره منقول اولانی صیغه تمریض ایله نقل ایدوب بعده «والاصح ان الرجل طاهر والماء مستعمل عنده» دیمشدر.

صو چيقارماق لازم كلور . كوكرجين و طاوق و كدى امثالى
حيوانلرك دوشوب اولمسند قرق قوغدن آلمش قوغيه قدر
صو چيقاريلور . كلب و قيه ن و آدم دوشوب اولمى صورتنده
وفاره و سرچه كيلرك بيله اولوب شيشمى و ياطاغلمسى تقديرنده
قوينك صوينى تاميله بوشالتمق لازم كلور . بوشالتمق ممكن
اوله مامق صورتنده صويك او حينده موجودى تقدير اولنهرق
نرح و طرح ايديلور . ايكيوز قوغدن او چيوز قوغيه قدر صو
اخراجى دخی كافيدر . قالوا : وبه يفتى .

قوينك تطهيرنده شرع منيرك امرى بودر . دوه و طوار
وصيغر ترسى استكثار اولنور راده ده اولدجه تطهير ترتيب ايمز .
قوييه كوكرجين و سرچه ترسلىرينك دوشمسند و قوربغه
وينكج كې ذوالعيشتينك دوشوب اولمسند و طاغلمسند
طهارتجه هيچ باس يوقدر [*] .

٩ (مسئله) : هانكى عضودر او كه آبدسته آنى ييقامق
بر زمان فرضدر و بر زمان فرض دكلدر؟ (جواب) : چكه دركه
صقالانمدين ييقانمى فرض ايكن صقالاندق دن صكره او فرض
صقالى ييقامقه ساقطدر .

١٠ (مسئله) : هانكى عضودر او كه آبدسته آلتى كره
ييقانمى مسنوندر و آلتى كره ييقانمقده در؟ (جواب) : ايكى اللردر كه

[*] تطهير بئر مسائلندن برى دخی آتیده يكرمى برنجى مسئله نك
ذيلنده بالمناسه مذکوردر . او قو !

هم آبدستك ابتداسنده همده قوللر بيقانور ايكن انلري اوچر
كره بيقامق سنندر .

۱۱ (مسئله): هانكي آبدستدر او كه انده آبدست اعضاسنك
ايكيشر بيقانمسي و باشه ايكي كره مسح اولنمسي لازم كلور ؟
(جواب): ياننده بري صو و ديكرى قوقوسى كسامش كل صويي
اولق اوزره ايكي قاب صو بولان كيمسه صويي كل صويندن
فرق ايده مديكي طهارتنده يقين حاصل اولق ليجون انلرك
ايكيسندن ده آبدست آلق و بناء عليه ايكيشر كره غسل و مسح
ايلمك لازم كلور [°].

۱۲ (مسئله): هانكي آبدست ويا غسلدر او كه آنده سنت
فعليه نك بريني اجرا جائز اوله ماز؟ (جواب): نماز وقتي طارالمش
اولان كيمسه نك آبدستدر كه سنلريني ايفا ايده جك اولسه
وقت چيقار .

۱۳ (مسئله): هانكي آدمك تری آبدستنی بوزار و باسنی
مردار ايدر؟ (جواب): مدمن خمر اولان كشينك تری مردار
اولديغيچون مسامندن چيقدجه دم چيقمش كبي هم آبدستی
وار ايسه بوزيلور همده بولاشديني توبی تجيس ايدر .

[°] معلومدر كه آبدسته لازم اولان ماء مطلقدر. كل صويي و انت
صويي كبي مقيد صولر آبدسته صالح دكلدر.
آبدستی سنلريله اجرا اينديكنده بوزني و قوللريني و آياقلريني بوضورته
التيشر كره بيقامق اقتضا ايدر.

۱۴ (مسئله) : هانکی شیر او که بدنن چیقمه اولمدینی
واویومق و نمازده کولمک قیلندن بولمدینی حالدہ آبدستی بوزار؟
(جواب) : بایلمقدر و چیلدرمقدر و سرخوش اولمقدر.

۱۵ (مسئله) : هانکی طهارت متیقنه در او که حدث وقوعنده
شک اولمغله زائل اولمش اولور؟ (جواب) : اویومش اولان
آبدستلینک آبدستیدر. چونکه اویقو بالذات حدث دکدر؛
حدثک وقوعنه مظنه در و بنا، علیه مدار حکمدر.

۱۶ (مسئله) : هانکی طهارتدر او که طهارتی ایجاب ایدر؟
(جواب) : دم حیض و نفاسک انقطاعیله قالدینده حاصل اولان
طهارتدر که غسلی موجیدر.

۱۷ (مسئله) : هانکی طهارتدر او که طهارتی نقض ایدر؟
(جواب) : صاحب عذر اولان کیمسه نیک زوال عذریله اولان
طهارتیدر که تجدید وضوءی ایجاب ایدر.

۱۸ (مسئله) : هانکی عضو در او که آبدستده آنی ییقامق
کافی دکدر. مسح ایتک ده کافی دکدر. تیمم دخی او باده کافی
دکدر؟ (جواب) : سرحدک لاپچینه مسح ایدرک آبدست آلبده
لاپچینک برینی آیاغندن چیقارمش اولان کیمسه نیک او آیاغیدر که
یا لکزجه انک ییقامسی کافی اولیوب آبدستده غسل ایله مسح
اجتماع ایدمه مامک یعنی بر آیاغک ییقامسی ایله اوتیکی آیاغه مسح
ایدلسی جائز اوله مامق حسیله اوتیکی آیاغنی دخی چیقاروب

بیقامق لازم کلور . چیقاردینی آیاغنی کیوب اکا مسح ایتمک دخی کافی اوله ماز . زیرا اوزرینه مسح ایدیلان شی چیقمنغله انده حدث سابقک اثری ظاهر اولمشدر . بو بابده تیمم دخی کافی دکلدر . چونکه شرطی تحقق ایتماشدر .

معلومدر که مسح علی الخفین خصوصی قونجلی آیاق قابی تام آبدست اوزرینه کیلوب نقض وضوء واقع اوله رق آندن صکره آلتان آبدستده اجرا اولنور . ووقت حدندن اعتباراً مقیمه کوره برکون وبرکیجه ومسافره کوره اوچ کون و اوچ کیجه مدت حق مسح باقی اولور . آبدست باقی ایکن آیاق چیقاریلور ایسه یالکز آیاقلری بیقامق لازم کلوب تجدید وضوء اقتضا ایتمز . آیاغنک برینی چیقارر ایسه اوته کنی دخی چیقاروب ایکی آیاغنی ده بیقامق لازم کلور .

بو مسئله شو وجهله دخی تصویر و الغاز اولنه بیلور : هانکی آبدست عضویدر اوکه آبدستلی آدم انی بیقامق ایله آبدستسز کبی قاله رق نماز قیله ماز اوله؟ جواب: ماتقدمدر .

۱۹ (مسئله): هانکی کیمسه در اوکه مسح ایله آبدست آلمش اولوبده مدت مسحی اکمال ایتمش اولمدینی وکندیسندن حدث دخی وقوع بولمدینی حالده ایکی آیاغنی بیقامق لازم کلور . (جواب): او شول کیمسه در که صویه کیرهش اولوبده لایچینک ایچنده ایکی آیاغنک بری بیقامق راده سننده ایصلانمش اوله . ایشته او حالده او کیمسه به ایکی آیاغنی ده چیقاروب بیقامق

لازم کاور . چونکه غَسْلُ ایله مسحک جمعی جائز دکلدر . نتکیم بوندن اولکی مسئله دخی بویله در .

معلومدرکه مسح علی الخفّ غَسْلُ رِجْلِهِ بدلدر وبر وقت ایله موقدر . جبیره وعصابه [١] ماتحتنی غَسْلُ دیمکدر ؛ غَسْلُهُ بدل دکلدر . بناءً علیه برمدت ایله مقدر اولمامش و غَسْلُ ایله جمعنده بَأْسُ کورلمامشدر . آبدستسز ایکن باغلامش اولان جبیره وعصابه دخی مسح اولنور . کافی الکنز و شرحه [٢] .

٢٠ (مسئله): هانکی یولجیدر اوکه آبدستسز اولمش ده یاننده آبدست آلمغه کافی صو بولندیغی و نفضی یاخود حیوانی حقننده صوسز قالمق قورقوسی [٣] اولدیغی حالده تیم ایتلیدرده آبدست آلاملیدر؟ (جواب): ثوبنده مانع صحت صلات اوله جق درجه ده نجاست یعنی شرعاً غیر طاهر اولان شی بولنان یولجیدرکه یاننده کی صویبی انی تطهیر وازاله یه صرف ایدوب بشقه صو بوله ماز ایسه نمازی تیم ایله قیللملیدر .

٢١ (مسئله): هانکی مردار قابدر اوکه بیقامقسزین طاهر اولور؟ (جواب): ایچنده شراب قوریلان قابدرکه شراب سرکه یه

[١] عصابه مطلق صارغیدر . جبیره خاصة قیرق صارغیسیدر .

[٢] یدنجی مسئله نک هامشنه باق .

[٣] اوچنجی مسئله نک ایکنجی هامشنی او قو .

تَحْوِيلُ اِيْتِدَاكِدِه تَمِيْزِ اَوْلُوْبِ يِيْقَامِفِه حَاجَتِ قَالْمَازِ [١].

بومسئله قوئي حَقْنِدِه دَخِي تَصْوِيْرِ وَالْغَازِ اَوْلُوْرِكِه مَتَجَسِّسِ
قوئي دَخِي غَسْلِ اَيْلِه دَكْلِ نَزْحِ [٢] اَيْلِه تَطْهَرِ اَيْدِرِ بَرِ قَابِ
دِيْمَكْدِرِ .

قوِيْنِكِ مَتَجَسِّسِ اَوْلَانِ صَوِيْبِيْ چِكَلْمَشِ اَوْلُوْبِدِه صَكْرِه دِنِ
كَلْمَشِ اَوْلَانِ صَوِيْبِيْ دَخِي اَرْجِحِ اِقْوَالِه كُوْرِه طَاهِرْدِرِ . كَفَايِ
الذَخَائِرِ [٣].

٢٢ (مسئله): هَانِكِي مَرْدَارِ قَابِدِرِ اَوْكِه مَاءِ طَهْوَرِ اَيْلِه يِيْقَانِسِه
تَمِيْزِ اَوْلْمَازِدِه يِيْقَانِمَقْسَزِيْنِ تَمِيْزِ اَوْلُوْرِ؟ (جواب): طَوِيْرِ اَقْدِنِ مَعْمُوْلِ
تَسُوْلِ يِكِي قَابِدِرِكِه اِيْچِنِه شَرَابِ قُوْنَلْمَشِ اَوْلِه. اِنِي اِيْچِمَشِ اَوْلِدِيْبِيْ
جِهْتِه يِيْقَامِقَلِه تَمِيْزِ اَوْلْمَازِ [٤]. وَلَكِنِ اِيْچِنْدِه كِي شَرَابِ سِرِكِه
اَوْلِيُوِيْرِسِه طَاهِرِ اَوْلُوْرِ. كَمَا تَقْدَمِ .

٢٣ (مسئله): اِنْسَانِ مَكْلَفِكِ هَانِكِي عَضُوِيْدِرِ اَوْكِه نَجَاسَتِ

[١] اَسْبَابِ طَهَارَتِدِنِ بَرِيْدِه اِسْتِحَالِه دَرِ: خَمْرُخَلِ اَوْلُقِ وَطُوْزِه يِه
دُوْشِنِ خَنْزِيْرِ طُوْزِ كَسَلِكِ وَتَرْكِ وَسَاثِرِه يَانُوْبِ كُوْلِ اَوْلُقِ اَيْلِه طَاهِرِ
اَوْلُوْرِ. خُوْنِ اَلُوْدِ اَوْلَانِ بَرَقِيُوْنِ بَاشِيْ اَاتَشِدِه اَوْتُوْنِه رِكِ دِيْ زَائِلِ
اَوْلُقَلِه طَاهِرِ اَوْلُوْبِ اَتِ صَوِيْبِيْ وَچُوْرَبَاسِيْ يِنُوْرِ. كَاهُو الْمَصْرَحِ فِي مَسَائِلِ
شَتِيْ مِنْ الْكَنْزِ وَغِيْرِه.

[٢] قوِيْنِكِ صَوِيْبِيْ بُوْشَالْتَمَقْدِرِ .

[٣] وَعَلَى هَذَا جِلْدِ الْمَيْتَةِ الْمَدْبُوْعِ حَكْمًا بِنَحْوِ التَّرْيِيْبِ وَالتَّشْمِيْسِ اِذَا
اَصَابَهُ الْمَاءُ لَا يَعُوْدُ نَجَسًا كَفَايِ شَرْحِ الْمَلْتَقِ .

[٤] اَبْدَأُ عِنْدَ مُحَمَّدِ اِهْ ذَخَائِرِ .

مانعه [۱] اصابت ایتمش اولدینی حالده بیقامقسزین طاهر اولور؟
(جواب): امزکلی اولان قادینک ممه سیدرکه چوجق انک
اوستنه قی ایدرک تجیس وتلویت ایتدکن صکره امه امه انی
تطهیر و ازاله ایلر .

استجمار [۲] ایدنه کوره موضع استنجدانخی بویله در .

کتاب الصلاة [۳]

۱ (مسئله): هانکی تکبیردر اوکه آبدستلی واداءصلات ایتمک
اوزره متوجه قبله بولنان کیسه انی سویله مکله نمازه شروع
ایتمش اولماز؟ (جواب): تعظیم صورتیله دکل، تعجب وجهله اولان
تکبیردرکه انسان نمازه طوررایکن بر شئیته تعجب ایدرک «الله اکبر»
دیرایسه افتتاح تکبیرینی ایتمش اولماز. کافی الذخائر ویاتی نظیرها
فی الذبائح .

[۱] صحت صلاته مانع دیمکدرکه بر درهم قدریدر .

[۲] طاش ایله تمیزلنمکدر .

[۳] وبعینی قول اعرابی قیلله أحسبک جافياً لاتدری کم تصلی

فیوم ولیلة؟ فقال: انّ صلاة اربع واربع * ثم ثلاث بعدهن اربع

ثم صلاة الفجر لاتضع

ثم قال لقائله ذلك: کم فقار ظهرك؟ فاحمه. وكان قاضياً. كما فی الكامل

لمبرد. واحب التمثل بقول سيدنا عمر رضی الله تعالی عنه:

ظلم لفسی غیر انی مسلم * اصلی صلاتی کلها واصوم

٢ (مسئله): نمازه دخول ایچون اولان تکبیر معلومدرکه اكا « افتتاح تکبیری » تعبیر اولنور. هانکی تکبیردر اوکه انکله نمازدن چیقلمش اولور؟ (جواب): امامدن اول تکبیر آلوب نمازه طوروش بولنان مقتدینک امام تکبیر الدقدن صکره آدینی تکبیر دزکه انکله اولجه شروع ایتمش اولدینی صلاتی قطع ایلمش اولور.

٣ (مسئله): هانکی مصلیدر اوکه قراءت صحیحه ایله قراءت قرآن ایتدکه نمازی فاسد اولور؟ (جواب): اول مصلیدرکه نمازک ایچنده کندیسندن حدث واقع اولغله آبدست آلمغه کیدر ایکن [١] او قوموش اوله. او حالده نمازی فاسد اولور. زیرا نمازک بر جزئی که قراءتدر حدث حالده ادا ایتمش دیمکدر. معلومدرکه نمازده جنون وانماتک [٢] غیر بر سبيله آبدست بوزلمشله نماز بوزلمش اولماز. کلام ایتیه رک و قرآن او قومیه رق کیدوب تجدید وضوء ایتلی و کلوب بنا ایلملی یعنی براقدینی یردن باشلامیدر [٣].

[١] وفي الاصل: فی طریقه. وهو یشمل الاياب ايضاً كما فی الحموی.

[٢] جنون چیلدر مق وانما باييلقدر. بونلر بنایه مانع اولدینی ایچون استننا ایدلمشدر. اصول او قویانلرک معلومیدر.

[٣] آتیده مذکور یکریمی سکرنجی مسئله بونی ناطقدر. اگر مقتدی ایسه اكا (لاحق) تعبیر اولنور. استانبولده کی اکثر بیوک جامعلرک و بروسه جامع کبیرینک دروننده صولر بولنمی اشته بو مسئلهیه یعنی نمازده تجدید وضوء محتاج اولانلری دیشارییه قدر چیقلمق کلفتندن تخلیصه مبنیدر.

۴ (مسئله) : هانکی نمازدر او که بش نمازی افساد ایدر ؟
 وهانکی نمازدر او که بش نمازی تصحیح ایدر ؟ (جواب) :
 شول کیمسه نك نمازیدر که او کیمسه صاحب ترتیب ایکن یعنی
 اوزرندن آتی وقت نماز کچماش ایکن بروقت نمازینی کچورمش
 اولورده او خاطرنده ایکن بش وقت نماز قیلدقدن صکره انی
 قضا ایتمش بولنور . بو حالدہ او کیمسه نمازلرک ترتیبینی اخلال
 ایتمش اولدینی جهتله او بش وقتی دخی قضا ایتمک لازم کلور .
 اکر بشنجی نمازک وقتی چیقوب التنجی وقتی دخی قیلهرق کچمش
 اندن صکره قضا ایدر سه ترتیب ساقط اولمش بولنمق جهتله
 اندن اول قیلدینی بش وقتی دخی صحیح قیلمش اولور [*].

۵ (مسئله) : هانکی نمازدر او که فاسد اوله جق ایکن حدث
 وقوعه کلکله صحیح اوله ؟ (جواب) : درت رکعتلی فرض قیلان

یوقسه خارجدن آبدستیز کیرنلر ایچون دکادر . جامعه آبدستیز کیرمک
 منیدر . خارجده آبدست ایچون مهیا صولر ارتکاب مخطور ضرورتی
 دافدر .

[*] هذا عند الامام لسقوط الترتیب بکثرة الفوائت والکثرة تثبت
 بالسادسة فاذا ثبت اسنادالی اولها لانها صفة قائمة بالمجموع فیضاف حکمها
 الیه ایضاً کما فی تصرف المريض . خلافاً لهما لان الخمس وقعت فاسدة لعدم
 الترتیب فلا تنقلب جائزة . ثم ما قالاہ قیاس وما قاله استحسان . ثم ان المسئلة
 استثنی منها تذرک الفاسدة عند اداء العصر فی آخر وقتها فان رجلاً مثلاً اذا
 صلی رکعة من العصر فغربت الشمس ثم تذرک ان علیه الظهر یتها ولا یفسد
 العصر لانها لیست فی وقتها حتی تفسد بتذکر الظهر . کما فی الذخائر . فالفساد
 جوقوف عنده بات عندهما . کما فی شرح الکنز .

بر کیمسه در دنجی رکعتده قعدۀ اخیرہ بی اجرا ایتمدین بشنجی رکعتہ قالقوب انی رکوع وسجود ایله قیدلار یعنی تام بر بشنجی رکعت یاپار ایسه [١] نمازی فاسد اولور . اگر بشنجی رکعتک سجده سندن باشنی قالدیرمدین کنیدی سندن عمدأ ویا سهواً حدث واقع اولیویررسه نمازی صحیح اولور که تجدید وضوء ایدرک کلوب تشهد مقداری قعود ایله سلام ویرمک وسجده سهو ایتمک ایله نمازی تمام اولمش اولور [٢] کافی الذخائر والاشباه .

٦ (مسئله) : هانکی مصلیدر او که نمازده (نعم) دیمکله نمازی فاسد اولیه ؟ (جواب) : لقر دیسندن نعم دیمکی عادت ایدنمش اولاندر . (نعم) و(مثلاً) لفظلری قر آنده وارد اولدینی جهتله انلری لساننده اعتیاد ایدن کیمسه به کوره نمازده تفوه دخی قر آندن عد اولنور . کافی الذخائر و ذکره الحموی .

٧ (مسئله) : هانکی مصلیدر او که آبدستلی بولندینی حالده نمازده صوبی کورمکله نمازی فاسد اولمش اوله ؟ (جواب) : تیملی امامه اقتدا ایتمش بولنان آبدستلی مقتدیدر که نمازده ایکن صوبی امام کورمیه رک کنیدیسی کورد کده نمازی فاسد اولور اهاشباه .

[١] بشنجی رکعتی رکوع ایله قیدلا مدین قعدہ بی خاطر لیه رق اجرا ایدرسه نمازی فاسد اولیوب سجده سهو ایله تمام اولور .
[٢] بو، امام محمد قولیدر . امام ابو یوسف بو قولی ایشد کده تکماً «زه صلاة فسدت یصلحها الحدث» یعنی په فاسد اولمش نمازی حدث اصلاح ایدیور!! دیمشدر اهاشباه . وزه کلمه استعجاب عند اهل العراق وهی بضم الزای اه حموی .

چونکہ امامنک نمازی انک اعتقادنجہ فاسد اولمشدر .
مقتدینک نمازی ایسہ صحیحاً و فساداً امامک نمازینہ مرتبطدر
اھ حموی .

۸ (مسئلہ) : ہانکی قادیندر کہ ارککارہ امام و پیشوا
اولہ یلور ؟ (جواب) : سجدہ آیتنی اوقیوبدہ سجدہیہ واران
خانوندر کہ او آتی ایشیدن ارککار دخی اکا پیرو اولہرق
سجدہ ایدرلر [۱] .

۹ (مسئلہ) : ہانکی فرض نمازدر او کہ اداسی لازمدرده
قضاسی صحیح دکدر ؟ (جواب) : جمعہ نمازیدر . انی ادا
ایدہ میانلر اوکلہی قیلارلر . اوکلہ ایسہ بشقہ بر نماز در .
جمعہنک قضاسی یوقدر . کافی الذخائر والاشباہ مع تصحیح الحموی .
بوندن طرلابی شویلہ بر مسئلہ دخی الغاز اولنور (مسئلہ) :
ہانکی آدمدر او کہ بر فرضی وقتندہ ادا ایتدیکی خالدہ «فرض
وقتہ» دیونیت ایدرسہ نمازی صحیح اولیہ ؟ (جواب) : اول
حنفی [۲] مذہبدر کہ جمعہ کونی جمعہ نمازی ایچون «فرض وقتہ»

[۱] قال الحریری فی المقامۃ ۳۲ : قال أيجوز أن يؤمّ الرجال مقنع؟
قال نعم ويؤمهم مدرّع. قال فان أمهم من في يده وقف؟ قال يعيدون ولو
انهم الف .

(المقنع) لابس المغفر و(المدرّع) لابس الدرّع و(الوقف) السوار
من العاج او الذبل . وأراد انه لايجوز للرجال الايتم بالنساء .
[۲] كذا في الاصل ولم يظهر لي وجه هذا القيد . ثم قال عبدالوهاب
في الميزان «الائمة الثلاثة قالوا انه لا يصح فعل الجمعة الا في وقت الظهر مع
قول احمد بصحة فعلها قبل الزوال . فلو شرع في الوقت ومدّها حتى خرج الوقت